

MEZI ČERNÍ A ČERNOU

K vědomí mne přivedly neurčité hlasy. Rozpoznával jsem v nich nárek povědomých tváří. Nevěděl jsem, zda přicházejí zvenčí, pokud tedy nějaké zvenčí bylo, anebo z mé vlastní hlavy. Ustaly s otevřením víček. Tma. Vlhká, dusná a hmatatelná. Vtíravě se mi lepila na rty a já ji pozvolna vdechoval. Snažil jsem se jí přijít na chuť. Pálily mě z ní oči a vysychala ústa. Svírala mne, jak stáří nepřipravené na své poslední sbohem. Pomalu, ale docela mne pohlcovala a já se ztrácel v tom, kde je jí konce a kde mě začátku. Nechal jsem ji a postupně zhasínal.

Přemlouval jsem klouby svých prstů k záchvěvu. Hněval se na ně, když neodpovídaly. Mé tělo bylo bezvládné a já lačnil po důkazu života. Zmocňoval se mne strach, dral se mi pod nehty a vycházel z mých úst v podobě nelidských skřeků. Nepohnul jsem se, a přesto se svíjel v křeči. Až nakonec, bůhví jak dlouho jsem se hádal s vlastní dlaní, obnovil se mi cit v konečcích prstů. Po hmatu jsem rozpoznával kamennou zem pod sebou. Místnost byla cítit vzpomínkou na zoufalství. Nerozuměl jsem tomu. Vzepřel jsem se na dlaních, ale bolavé paže nadále podléhaly zemské přitažlivosti. A tak jsem sebou ve zlomku vteřiny praštil o kámen a v představách se roztříštil na kusy, které už nikdy nebudou patřit mne samému.

Červánky, které hladí naše slova citu po spáncích v rytmu mých obnažených myšlenek. Svlékly se ti s radostí. Dvě deci bílého a v Redutě až do zavíračky. „Jsi z toho celej vochraptělej, co kdybychom šli teď k tobě?“ Těch pár zvadlých kopretin, které jsme potkali pohozené na chodníku. „Dnes večer někde mezi peřinami umírala láska“, pronesl jsem nad tím nešťastím a ty ses pousmála, protože jsi tušila, že tu noc bude mít na hedvábném povlečení premiéru i akt dvou doposud cizích těl. „Měsíční paprsky namísto spodního prádla, drahoušku.“ Některé věci se zdají až příliš jednoduché. Líbat tě. Některé nemožné. Přestat. Proužky slunce, které mi tě kradou skrze vybledlé záclony. Neumyté nádobí a blues utopené v slzách saxofonu. Láhve od Tuzexu na kuchyňské podlaze. Ta lehkost, se kterou se jim vyhýbáš. Další roztrhané silonky a s lehkým mávnutím zmizíš ve dveřích, protože už teď jdeš pozdě na další zkoušku. „Cigaretovým kouřem nasáklá mládež, co si myslí, že poezií spasí tenhle rudě prolezlý svět“, procedí laškovně učitel z druhého patra, když zahlédne tvá bledá kolena sestupovat po schodech a nebude si vědom, že nám právě dal své požehnání. A všechny ty nešťastné scénáře o nevyhnutelném konci mladých lásek, které se mi honily hlavou, když jsi poprvé odešla.

Bylo to jako brzké probuzení po noci plné opilcových snů a levného koňaku. Snů, které čpí povědomostí, ale přesto se nezdají být moje. A pak začalo to úmorné střízlivění. Vlhká podlaha mne studila do prsou. Na rtech jsem cítil kapky zaschlé krve. Neměl jsem ponětí, jak dlouho jsem si nechal zdát o tvých nohou, neznámá, ale sen to byl dlouhý tak akorát, aby mne vlastní tělo začalo poslouchat bez zdoluhavých hádek a klení. Posadil jsem se. Nejspíš až příliš rychle na mou kocovinou zahlcenou mysl. Hlavou se mi zmítalo tisícero nejasných obrazů a představ, které se rozbíjely o náhodná slova a opětovně skládaly v tom mlhavém oparu deliria mého vlastního dada. A pak najednou prázdno před očima. A já přistihl to vyplašené dítě ve mně vzlykat, zatímco si nehty rylo do hubených stehen a mumlalo pro sebe pár neslyšitelných slabik. V tu chvíli jsem asi prve přišel k sobě a uvědomil si, že nemám ponětí, kde jsem, ani co tady dělám. Polila mne úzkost a já zpanikařil. Brzy jsem pochopil, rozum už vystřízlivěl. Nízký strop a čtyři stěny sbíhající se do rohů, které páchly močí a sváděly k šílenství. Mezi nimi se krčily ocelové dveře. To vše pod pokrývkou tmy, ve které bylo těžké rozpoznat vlastní ruce. A když se mi to konečně podařilo, teprve v tu chvíli jsem pochopil, co dívky myslí tím, když říkají, že se dnes necítí ve vlastním těle. Nebyly to paže muže, kterého jsem znal. Pohubly a zeslábly pod napnutou kůží, která na dotek vyprávěla o minulosti svých modřin. Vlasy mi prořídly a já na lebce poznával místa, která utrpěla své. Kolena se pod váhou těla lehce podlamovala, prsty jsem mohl tančit mezi svými žebry, jazykem se otírat o propadlé tváře a pak pochroumanou dikcí opakovat ústům známou mantru, že tohle přeci nemůže být pravda. Že takhle jsem přeci skončit nemohl. Podmanila si mě bezmoc a já začal zuřit. Ztratil jsem nad sebou kontrolu a tělo mě přestalo poslouchat. V kostech se mi vzedmula poslední vlna síly, která se drala na povrch skrze praskliny ve mně samém. Rameny jsem narážel do stěn a lámal si o ně prsty. Dlaně mi kámen sedřel do krve. Kousal jsem se do kloubů, svíjel se ve vlastním křiku a nadával tmě, když mi pak někde mezi černí a černou došlo, že tyhle stěny jsem už jednou poznal centimetr po centimetru a tma už se mi dávno dostala pod kůži. Zdálo se to jako umírání.

Po zdi jsem se sesunul k zemi a s posledními zbytky dechu se doplžil do jednoho z těch šílených rohů, kterému jsem se přivinul do náruče, jako to dělají staří známí po šesti pivech. Svě vyhublé končetiny jsem zapletl do sebe a hlavu složil do klína. Pak jsem se rozplakal do ticha. Byl to cit, který se nedal přirovnat k jinému. Procházel se na hraně někde mezi zlomeným srdcem a zoufalstvím. Slzy mě pálily na tvářích a stékaly po popraskané kůži kamsi do neznáma. Přál jsem si odplout s nimi. Mé zesláblé srdce si přálo utonout v té louži bez vzpomínek. Co je život beze smyslu mezi čtyřmi stěnami? A pak se mi to s jednou slzou začalo všechno vracet, jako po tisíci odříkaná modlitba, která se lepí na rty lidských hříšníků. Petr Král, bytem na Vinohradech v Ruské ulici, *jaká to ironie*, zadržen čtrnáctého října devatenáct set šedesát osm, ve dvě hodiny a šestnáct minut ráno, když se zrovna hádal o spánku se starým gramofonem.

Nad hrnkem kávy jsi mi to odpoledne předčítala Puškina. Přinesla jsi pár pomerančů a sešity v tvrdých deskách a prý abych si pospíšil, že píšu rychlostí malomocných. Vybrané texty jsi složila do tašky. „Umění samizdatu není žádná legrace miláčku, ale ty tvoje verše Petře, ty se prostě píšou samy. Až by ti člověk s mávnutím ruky odpustil, že místo psaní obcházíš ty svoje jazzový podniky a sníš o tom, že s tou svojí kapelou a starou trubkou prorazíš. Ale co si budem, seš blázen a to bude jedním z důvodů, proč jsi mi tak zamotal hlavu.“ Měl jsem rád tu tvou syrovou upřímnost a ještě radši, když sis mě dobírala. Pak jsi řekla Oněginovi sbohem a za praskání Čajkovského cvičila kroky na sobotní představení. Stáli jsme spolu zrovna na balkóně, když se podzimní slunce předčasně unavilo a skutálelo po střeších za horizont. Já kouřil asi čtyřicátou cigaretu toho dne a říkal si, že jsem se od srpna ještě necítil takhle šťastnej, možná, že ještě vůbec nikdy. „Něžná, víš, tak jsem si říkal, nechtěla by ses ke mně nastěhovat?“ zamumlal jsem větru, zatímco jsem dusil další cigaretu v květináči a s ní i své štěstí, kdyby ses rozhodla říct mi ne. Dnes děkuju prozřetelnosti, že jsi ten večer nepodlehla mému přemlouvání a odešla domů, oznámit tu novinu Vaším. Nevydržel bych, kdyby ses na to musela dívat a nesnel tu drzost, se kterou by se tě dotýkali, protože jsou to všechno rudý prasata a ty voníš mládím a bláznovstvím. A já znám tu tvou potrhlost až moc dobře na to, abych věděl, že bys protestovala a nakonec ses nechala odvést se mnou a to bych si nikdy neodpustil. Stejně jako si neodpustím, že jsem se s tebou nemohl rozloučit. Naposledy tě přitisknout k sobě. Takhle bylo snadné jim o tobě neříct a těch pár tvých textů, které sebou ve spěchu odnesli, vydávat za své. Přes všechny ty nesrovnalosti, které se mi snažili vymátlit z hlavy. „Ta holka u mě byla jednou někdy v květnu. Nevím, ani jak se jmenovala, natož kde bydlí a za to, že byla tak naivní, aby šla domů s takovým ztraceným pitomcem, jako jsem já, ji přece zavřít nemůžete, ne?“ Stačila jim tři kopnutí do týla, aby se pak na tebe už více nezeptali.

Z přemítání mne vytrhly blízkí kroky a tlumené hlasy dospělých mužů. Slyšel jsem šramot klíčů. Dveře se ztěžka otevřely a do místnosti vstoupila ona chodidla sebejistých. Rozpletl jsem se a za zády jim nabídl svá zápěstí. Postavili mě na nohy. Oblečení jako estébáci, se tvářili jako estébáci a zcela určitě by tak i mluvili, kdyby na mě jen hloupě necivěli a nepřemýšleli, co se mi tak asi honí hlavou. Nechápal jsem, kde se v téhle pochroumané tělesné schránce bere tolik vzdoru a opovržení, ale raději jsem zůstal mlčet. Ticho prolomil starší. „Tak jak jsou na tom sonety ze žaláře, co mladej?“ a druhý se smál, ne proto, že by to bylo bůhví jak vtipný, ale proto, že ho tu dnes vidím poprvé a on vypadal jako někdo, kdo rád leze autoritám do prdele. „Po posledním výslechu, jak dělal ty potíže a oni ho pak šoupli sem, se na pár dní pěkně ztratil. Ležel tu schoulenej jak nějaký odporný zvíře, blouznil a já si chvíli myslel, že je už po něm. Teď přišel čas vrátit se zpátky do cely. Má to tam teď pěkně vypucovaný a snad už dostal rozum.“ Vyvedli mě na chodbu. Kulhal jsem před nimi, zatímco mne oslepovalo světlo a starší zkušeně vysvětloval novému, jak tyhle procedury na samotce probíhají. „Přivedli ho sem spolu s dalšíma pisálkama. Odmítá s kýmkoli mluvit, máme podezření, že někoho chrání. Hádám, že dostane tak dva možná čtyři roky.“ S nimi v patách jsem se dobelhal k cele, starší mě pustil dovnitř, zamkl za mnou a jejich kroky se ztratily do ticha stejně, jako se z něj předtím vynořily.

„Dva možná čtyři roky“, opakoval jsem si mlčky. Z tváří jsem si otřel zbytky slz a posadil se na postel. „Petře“, říkal jsem sám sobě, „vím, že už z toho šílíš a že i těch pár měsíců se zdálo jako věčnost, ale hlavní je, že ona je v pořádku. Že na ní nepřijdou a neublíží jí, že se jí nikdy ani nedotknou. Že se bude dál vracet nad ránem z flámu a oblbovat chlapcům hlavy, když bude opilá předvádět charleston. Že bude mít dost času přečíst tu hromádku knih, která jí leží vedle nočního stolku už od jejích šestnácti. Že dostuduje a pak bude tančit v národním a publikum bude hltat ty její kroky a hubené paže, které připomínají pohyb labutích křídel. Ach, ty má potrhla Odetto. A možná se

vdáš. Možná potkáš milého kluka z dobré rodiny, s titulem a kompletní diskografií Beatles. A on se zamiluje do tvého jazyka, lehce odskakujícího od horního patra s každým dalším „drahoušku“. Nastěhuješ se do bytu na Starém městě s vysokými stropy a balkónem. Ve svatební den schováš pod šaty medailonek po své babičce. Porodíš mu dvě krásné děti a bude z vás rodina jak z biografu. Možná na mne budeš čekat a možná budeš žít život, který jsme měli žít spolu, beze mne.“ Natáhl jsem se na postel a nechal svaly nadechnout. Cítil jsem se zas celý pošramocený a bolavý.

Někdy nad ránem jsi mi vtrhla do pokoje. Tváře jsi měla opuchlé a oči zarudlé. Nervózně ses procházela po bytě sem a tam a do rukou brala, co ti zrovna přišlo na mysl. Pak jsi popadla kabelku a vysypala z ní hromadu užmoulaných kapesníků, sponky a krabičku cigaret. „Petře prosím tě, kde schováváš zapalovač?“ vykotala si ze sebe s naléhavostí dítěte. Mlčky jsem ti jej podal, klepaly se ti ruce, tak jsem ti zapálil sám. Potáhla sis a vydechla cigaretový kouř do stropu. Objal jsem tvá kolena. „Něžná, co se stalo? Je všechno v pořádku? Takhle rozhozenou jsem tě ještě neviděl.“ Vzhledla jsi ke mně, cigaretu típla o podlahu a na rádiu naladila Československý rozhlas. „ ... šedesát osm, kolem dvacáté ... hodiny, překročila vojska Sovětského svazu, Polské ... republiky, Německé demokratické republiky, Maďarské lidové ... a Bulharské lidové republiky státní hranice Československé socialistické republiky ...“ Seděli jsme na tom starém koberci a střídavě kouřili a mlčeli. Byla jsi celá pobledlá a snažila ses vrátit si červeň do tváří levným rulandským. Prohlášení všemu lidu jsme to ráno slyšeli mnohokrát a bylo stále těžší vydržet až do konce. Někdy kolem sedmé jsi vyčerpáním usnula. Odnosl jsem tě do postele, políbil tě na čelo a šel psát na balkón. Když jsi pak po poledni vstala, měl jsem hotovou pěknou stovku veršů. Ten večer jsme šli s pár kamarády na pivo, některé z nich jsem toho dne viděl naposledy. Té noci toho nikdo moc nenamluvil. Můj dobrý kamarád František to pak rozseknul nějakou veselou historkou z tramvaje a my na ten malý okamžik na všechno zapomněli a bavili se jako dřív. Seděli jsme kolem kulatého stolu a já si přál, aby už nikdy nepřišlo ráno, protože v tu chvíli se to všechno zdálo alespoň o něco snesitelnější.

Utrmácené slunce zalilo celou růží a vykreslilo stínovou mříž na protější stěně. Zatímco se uklánělo za obzor, mříž bledla a pak, když utichl potlesk, ztratila se celá. Byl to ten nejkrásnější západ slunce, jaký jsem kdy viděl. A bylo mi tak úzko a krásno zároveň. Minulý rok touhle dobou tě za pár dní potkám.

Karolina Schwarzová